

אשתו הראשונה נרצחה על-ידי אנשי חומיני. אשתו השנייה היא בתו של אבראלחסן בני סר, נשיא איראן, שהורח בקיץ 1981 ממשרתו ונמלט לצרפת. הוא בעצמו איש שנלחם במישטרים באיראן על 18 שנה. זה מסעוד רג'זוי, מנהיג אירגון אל-מוג'אהדון, שהחל ב-1965 את פעילותו לשניו המישטר באיראן כמאבק נגד השאה. רג'זוי נתפס ובילה כמה שנים בכלא, שממנו שוחרר רק עם כריחת השאה מטהראן.

עשרה ימים לאחר מכן הגיע חומייני מגלותו בצרפת לאיראן ופגישתו הכמעט-ראשונה היתה עם רג'זוי, שנאנה אז מפופולאריות עצומה. עיתונו, מוג'אהד, נמכר בחצי מיליון עותקים, שעה שהעיתון שהיה מקורב לחומייני מכר רק 30 אלף.

מוג'אהד רג'זוי עשרות נהרגו מאות נפצעו, אלפים נעצרו

האייטאללה היתה מוחלטת מן הרגע הראשון. הוא ראה לפניו אישירת ריאקציונר (הוא רחוק מלהיות מוסלמי אמיתי). והוא גם לא שמר ריעה זאת לעצמו.

תגובתו של חומייני היתה הרגתית. תחילה, כל עת שהוכיח את חברי האירגון של רג'זוי, לא קרא בשמם, אל-מוג'אהדון (הלוחמים). אלא כינה אותם אל-מונאפקון (הצבועים). אחריכך נטש את מישחקי המילים, האשים אותם שהם סוכנים אמריקאים, וכלא אלפים מחברי האירגון. בכסוף, ביוני 1981, הורה חומייני לפתוח באש על אסיפת-עם המונית של אל-מוג'אהדון; עשרות נהרגו, מאות נפצעו, אלפים נעצרו.

ששה מתוך שבועה רג'זוי עצמו הצליח להימלט (גם כן לצרפת) והשבוע, בראיון לעיתונאי מצרי, סיכם את חשבוני-הדמים המתמשך שיש לו עם חומייני.

לדבריו הוצאו להורג באיראן, בשנתיים האחרונות בלבד, יותר מ-30 אלף איראנים, כולל נשים הרות וילדים בני 11 — 12, ויותר מ-100 אלף נעצרו והושמו מאחרי סורג וברחי ב-500 בתי-הסוהר באיראן.

אבל רג'זוי, שהסביר כי מטרת שהותו העיקרית כפאריס היא להשמיע כרחיית-בל את קול ההתנגדות האיראנית, מודה כי חשבוני-הדמים איננו חריצדרי: בשנתיים אלה חיסלו אנשי אל-מוג'אהדון כ-6000 חומייני, כולל שני שלישי מבכירי המנגנון שלו ושישה מתוך שבועה האייטאללה של ערי איראן הגדולות.

הצלע השלישית במשולש-הדמים האיראני היא, כמובן, המילחמה המתמשכת עם עיראק, שתבעה עד כה יותר מ-300 אלף הרוגים ויותר מחצי מיליון פצועים.

שלום ושכנות טובה רג'זוי בטוח שמישטר חומייני יטבע, במקודם או במאוחר, בנהרות הדמים ששפך. ואז, כך לפחות מתכנן רג'זוי, ישובו הוא וחיתונו לטהראן. חותנו, בני סר, לנשיאות והוא, רג'זוי, לראשות-המשלה. תהיה זאת ממשלת שלום ושכנות טובה

(אנחנו לא ניצא מהפכות וטרור!) והוא גם מבטיח לפתוח כל מה שחומייני סגר: אוניברסיטות, תיאטרונות ובתי-קולנוע.

מצריים

ארבעה שערים לדולאר

כמעט כמו בימים הטובים — כאשר לוי אשכול, ואחריו פנתס ספיר, היו שרי-אוצר וללירה הישראלית היו, לפי הגדרת כלכלן אחד לפחות, מאה שערים — נוהג כיום גם הדי"ר סלח חאמר, שרהאוצר המצרי. רק שהוא מסתפק בארבעה שערים ללירה המצרית, ביחס לדולר.

השער הראשון הנמוך ביותר, והנהוג בהסכמים המיסחריים שיש למצריים עם ברית-המועצות, קוריאה הצפונית וסוראן, הוא שער של 40 גרוש מצריים לדולר. שער זה מוזיל יבוא ויצוא של סחורות בהיקף שנתי של כ-800 מיליון דולר. השער השני הוא שער הבנק המרכזי המצרי (שתפקידו מקביל לזה של בנקי-ישראל). זהו השער להכנסות מתעלת סואץ, הנפט ויצוא הכותנה. ההכנסות השנתיות ממקורות אלה מסתכמים בכשלושה מיליארד דולר, ותמורתן קודש למימון יבוא מיצריים.

השער השלישי, שער הבנקים המצריים, שלפיו מחושב הדולר לתיירים ולמצרים העוברים מחוץ לארצם והשולחים כספים למשפחותיהם במצריים, הוא 84 גרוש לדולר. זהו השער המוכר היטב למבקרים ישראלים במצריים. כי תייר בודד חייב להמיר כעת כניסתו למצריים 150 דולר (תמורת 126 לירות מצריות). לשם עידוד התיירות פטרו המצרים קבוצות תיירים מאורגנות, מחובת ההמרה הזאת. השער הרביעי הוא השער החופשי, שער "בלירה המצרית 100 גרשים."

השוק השחור: 120 גרוש לדולר. הוא מוקצב ליבוא מותרות (כדי מיליארד דולר לשנה) ולהקצבת מטבע למצרים הנוסעים לחו"ל.

שתי דרישות

כעיוניה הכלכלית של מצריים, הסובלת מאינפלציה שנתי של כ-20% ומגרעון חמור במאון התשלומים. בצר לה פנתה מצריים, בסוף 1983, לקרן המטבע הבינלאומית, וביקשה הלוואה של 300 מיליון דולר.

לקרן יש, בדרך-כלל, דרישות קשות לפני שהיא מעניקה הלוואה, וכך היה גם הפעם. שתי דרישות-היסוד של הכלכלנים הבינלאומיים כלפי המצרים, שפורסמו השבוע: צימצום הגרעון בתקציב, בעיקר על-ידי הקטנת הסובסידיות למוון, והאחדת שערי המטבע.

המצריים השיבו בו במקום בלאו מוחלט לדרישה הראשונה, הוכירו לאורחים את מה שאירע במצריים בראשית 1977, כאשר הועלו מחירי מיצרייהיסוד והצביעו מערבה, לעבר תוניסיה, ועל מה שאירע שם, בשבועות האחרונים, כאשר הועלו שם מחירי לחם. לעומת זאת מוכנים המצרים לדון בהאחדת שער המטבע ובקביעת שער ריאלי ואחיד לדולר. בלשון יותר פשוטה: פיחות.

סעודיה

בנקאות איסלאמית

כסף זאת לא הבעייה, אפילו עתה, כאשר ההכנסות מן הנפט הן לא כדיוק בשיאן. הבעייה היא שהם מוסלמים ארוקים ורתם אסרת עליהם לקבל ריבית על הכסף שלהם.

כיצד, אם כן, להשקיע את הכסף מבלי לעבור על איסוריהדת? יש מוצא והוא מצוי, כמו כמה דברים טובים אחרים, בשריית. פונים לראי אל-מאל אל-איסלאמי (בית-הכסף האיסלאמי)

בעין מצרית

אשיהממשלה, יצחק שמיר, ממשיך לשמש מטרה לקאריקטורות בעיתון המצרי המצוי בשבוע האחרון פירסם השבועון רוז אל-יוסוף, על-פני עמוד שלם, את שמיר יושב על כס נישא, כשהשלת מצדו הימני של הכס מפרט, לפי הסדר ותחת הכותרת מגילת מעשי (הטור): טבח דרייאסין, טבח עזה, טבח צאבארא ושאתיאל, הפצצת הכור בעיראק, רצח בכירות, הפגזת טריפולי.

לפני כישו של שמיר מקפצים חומייני (בגלגלמה השחורה), הזועק: "אתה אבינו" והאפט' אל-אסד (היורה באקרה) ותצווה: "אבינו".

הרמו כדור.

סוריה

ארמית בדמשק

בירושלים היא היתה פעם שפת אנשיה-החצר, כפי שהוכיחו פקודי חזקיהו המלך לשליח סנחריב, רבישקה: "דבר נא אל עבדך ארמית... אל תדבר אלינו יהודית באותי העם" אחד מסיפרי התנ"ך (דניאל) אף נכתב בה, בחלקו, שלא לדבר על התלמוד ועל ספר הוזהר. היום היא שפתם של כמה אלפי טורים בלבד. אלה הם בני הכנסייה הסורית האורתודוקסית. המונה פחות ממאה אלף איש.

מה שמספיק, מספיק, פעם היתה הארמית השפה הסורית הרישמית, וזה היה לפני אלף שנים. מאז הלכה תפוצתה וקטנה, וכיום אפשר לשמוע ארמית רק במישות הכנסייה בעיר העתיקה בדמשק ובכפר בורד אהד, מעלולה. בן 4000 התושבים. המצוי צפונה לבידה הסורית.

הארכיגמון הסורי-אורתודוקסי, פרנ"ט טוא אבורימה, מצפה כי תוך 40 שנה תיעלם השפה הארמית המדוברת כליל, אומד אבורימה, בעצמו יליד מעלולה: "הדור החדש לא למד מעולם ארמית, הם מדברים רק ערבית".

לאבורימה צר מאוד על שפת אבותיו ההולכת ונכחדת. ומה עוד שהיא קרובה לכיכך לשתי לשונות מרחביות: ערבית ולעברית. מרגיש ההגמון, לכל מי שאינו יודע: ערבית — סלאם; עברית — שלום; בארמית — שלומו". אבל גם זה לא יעזור. עד לפני 300 שנה עוד דברו ארמית בשלושה כפרים: מעלולה, גבע אדיין ובקעה. אבל כאשר הכנסייה גזרה צומות וימיית-ענית בלתי-פוסקים על מאמינים, גמאס הרבר לתושבי גבע אדיין ובקעה. הם החליטו מה שמספיק מספיק, נטשו את הכנסייה ואת השפה הארמית והתאסלמו כאיש אחד.

* מנין מיליון הנוצרים בסוריה. המונה כששה וחצי מיליון תושבים.

בו'נבה, אשר בראשו עומד הנסיך מוחמד אל-פיסל, בנו השני של המלך פייסל המנוח, אל-פיסל הקים, בהון יסוד של מיליארד דולר, קורנאמנות ענקית.

מוסלמי ארוק, המפקיד את כספו בדאר, איננו מסתכן בקבלת ריבית. כי להלכה אין הוא מפקיד את כספו, הוא רק מוסר אותו בנאמנות, כדי שישתפו אותו, תמורת כספו, בבעלות על מיפעלים או עסקים נושאי רווחים.

רווח נאה, זאת לא רק בנקאות איסלאמית אלא גם הצלחה עיסקית — כך מוכיחים המיספרים שפורסמו לאחרונה. תעודת השתתפות בקרו, שנרכשה לפני שנתיים ב-105 דולר היחידה, נסחרת עתה בשוקי המיפרץ ב-140 דולר. 35% לשנתיים, כמושגים דולאריים, הם רווח נאה מאוד.

בטווח הארוך קיימת בעייה אחת בכל זאת. לפי הוראת לקוחותיו היה הבנק האיסלאמי מאוד רוצה להשקיע בעיקר בארצות איסלאמיות, שם אכן קל לעצור ימים המבקשים השקעות, אך קשה להבטיח, על רקע המשק הלא-מפותח של רבות מארצות אלה, שההשקעות האלה אכן תשאנה פרי.

מסך החור

פחות אנפה מן החלון

● לראשונה ב-40 שנות קיומה, נתמנה סעודי לנהל את חברת-הנפט הענקית ערמקו (חברת הנפט הערבית-אמריקאית), המפיקה כמעט את כל הנפט בסעודיה. זהו עלי איבראיהם נעימי, בן 46, שהחל את דרכו בערמקו בגיל 11, כנער שליח והיה עתה לראשון בין 60 אלף עובדי ערמקו (כנינים 34 אלף סעודים).

● סאמייה סארק, מנכ"לית הטלוויזיה המצרית, בעלת שני הערוצים, הודיעה כי מיכצע תשדיריהשירות לשיפור איכות-החיים במצריים הצלחית מאוד. אחרי שבמשך שלושת החודשים האחרונים הוקרנו התשדירים שש עד שמונה פעמים ביום על מירקעי ששת מיליוני מכשירי הטלוויזיה במצריים, היא משוכנעת כי כבר עתה הצטמצמה הטלת האשפה מן החלון לרחוב והחרשת אוני האורחים בצפירות בלתי-פוסקות של צופרי המכוניות.